Plângerile lui Ieremia - Comentarii W. McDonald

I. GROAZNICA PUSTIIRE A IERUSALIMULUI

Vedem aici completa nimicire a Ierusalimului. Versetele 1-11 sunt comentariul unui spectator. Cetatea ce era odinioară plină de oameni este acum o văduvă întristată; prinţesa a devenit o sclavă, uitată şi părăsită de idolii ei, trădată de aliaţii ei (v. 1, 2). Oamenii s-au dus în captivitate din pricina păcatului lor. Nu mai vin pelerinii să se închine în Sion (v. 3-9). Preţioasele vase ale sanctuarului au fost duse de cuceritori în Babilon (v. 10) iar oamenii suferă de foame (v. 11).

A. Strigătul

Pasajul acesta descrie durerea fără egal a Ierusalimului. Versetul 12 a devenit „o expresie clasică a întristării", reamintindu-ne de momentul în care Domnul nostru a plâns şi El pentru această cetate şi pentru faptul că locuitorii săi îndărătnici L-au respins. Limbajul acestor versete corespunde de asemenea cu condiţia lui Cristos pe cruce, înconjurat de soldaţii nemiloşi, de liderii religioşi ai naţiunii şi de mulţimea de oameni - toţi urmărind suferinţele Sale ca pe un spectacol public.

Evreii recunosc că Domnul (v. 15) este Cel care a adus această nenorocire peste ei şi deşi Sionul cere îndurare cu mâinile întinse, nu se găseşte nimeni care s-o mângâie; ea a devenit un lucru necurat (v. 17).

B. Mărturisirea

În mărturisirea lor, evreii recunosc că Domnul a dat dovadă de neprihănire când i-a trimis în captivitate şi că ei s-au răsculat împotriva poruncii Sale, precum şi faptul că ibovnicii ei păgâni - adică naţiunile - au înşelat-o.

C. Rugăciunea

Iudeea se roagă ca Dumnezeu să-i pedepsească pe duşmanii ei, ce s-au bucurat de suferinţa sa, recunoscând în acelaşi timp, printre suspine, fărădelegile sale.

A. Efectele mâniei lui Dumnezeu (2:1-13)

Versetele arată ce i-a făcut Dumnezeu lui Iuda - cum i-a distrus templul (aşternutul picioarelor) (v. 1), cum i-a înghiţit cetăţile (v. 2), cum a refuzat să-1 reţină pe duşman, purtându-se de parcă El însuşi ar fi fost vrăjmaşul lui Iuda (v. 3-5), tratând templul ca pe o simplă grădină, cauzând încetarea sistemul jertfelor şi înlăturarea atât a regelui, cât şi a preotului (v. 6, 7).

El a ruinat cetatea, dregătorii ei fiind acum în exil iar profeţii nemaibeneficiind de nici un mesaj din partea Domnului, în contextul în care bătrânii plâng iar fecioarele stau cu capul acoperit de ruşine (v. 8-10). Copiii cad răpuşi de foame (v. 11, 12). Calamitatea ce s-a abătut peste oameni este mai mare decât şi-a putut imagina profetul, negăsind mângâiere pentru ea (v. 13). „Fiica fecioară a Sionului" este starea în care ar fi trebuit să fie oamenii - cu totul altceva decât ceea ce sunt în realitate.

Profeţii lui Iuda avuseseră vedenii false şi înşelătoare. În loc să demaşte fărădelegea poporului, ei au născocit tot felul de profeţii false şi cumplite aiureli.

C. Ridiculizarea spectatorilor

Vecinii lui Iuda jubilează în faţa prăbuşirii Ierusalimului, bătând din palme, şuierând printre dinţi şi zicând cu satisfacţie sadică: Aceasta e ziua pe care am aşteptat-o; am găsit-o, am văzut-o!

Domnul Şi-a împlinit cuvântul. Şi-a doborât propriul Său popor, înălţând puterea („cornul" în original) vrăjmaşilor lui Iuda.

E. Chemarea la pocăinţă

Părinţii sunt îndemnaţi să plângă înaintea Domnului fără încetare pentru tinerii lor copii care leşină de foame pe la colţurile uliţelor.

F. Rugăciunea pentru îndurarea lui Dumnezeu

Femeile îşi mănâncă proprii lor copii din pricina foametei. Străzile sunt pline de cei ucişi din pricina faptului că Dumnezeu i-a invitat pe babilonieni să vină la ospăţ.

A. Judecăţile lui Dumnezeu

Alternând între persoana întâi singular şi persoana întâi plural, profetul face o paralelă între propriile sale experienţe şi cele ale concetăţenilor săi. Mânia lui Dumnezeu este descrisă sub forma întunericului, a loviturilor neîncetate ale mâinii Sale (v. 1-3); ei sunt înfăţişaţi ca nişte oameni îmbătrâniţi înainte de vreme, oase frânte, morţi aflaţi încă în viaţă (v. 4-6); ca unii ce sunt sortiţi unei temniţe din care nu pot să scape, ca unii cărora nu li se răspunde la rugăciune (v. 7-9); ca nişte animale hăituire, în care să se tragă cu săgeata (v. 10-12); ca nişte răni adânci, ca unii vrednici de dispreţ, ce se hrănesc cu amărăciunea (v. 13-15); ca nişte dinţi zdrobiţi, ca cenuşa (v. 16); ca unii ce şi-au pierdut memoria, pacea şi prosperitatea, precum şi ca unii ce au pierdut orice nădejde de ajutor divin (v. 17,18).

B. Îndurările Domnului

Rugându-se ca Dumnezeu să-Şi aducă aminte de soarta lui amară, profund deprimat din cauza nenorocirii sale (v. 19, 20), profetul reuşeşte să-şi ia ochii de la sine şi să privească, în schimb, spre Domnul. Nădejdea reînvie când profetul îşi aduce aminte că bunătăţile şi îndurările Domnului se reînnoiesc în fiecare dimineaţă (v. 21-24) iar credincioşia Lui este mare (v. 21-24). El enumera învăţămintele pe care şi le-a însuşit în şcoala suferinţei: este bine să aştepţi în tăcere ajutorul Domnului, izbăvirea Sa; este bine să le supui jugului Său încă din tinereţe (v.

25-27); să accepţi disciplina pe care ţi-o aplică Domnul şi loviturile şi insultele cu care te împroaşcă lumea fără să răspunzi cu aceeaşi monedă (v. 28-30); repudierea lor de către Dumnezeu nu este finală, după cum nu este lipsită de temei; bunătăţile Sale şi îndurările Sale nu vor lipsi niciodată (v. 31-33); Domnul nu aprobă asuprirea, nedreptatea sau refuzarea drepturilor (v. 34-36); El este suveran, cuvântul Său predomină, toate lucrurile slujesc voii Sale; a te plânge pentru faptul că El pedepseşte păcatul este lipsit de sens (v. 37-39).

C. Chemarea la reînnoire spirituală

Calea binecuvântării se găseşte în cercetarea de sine şi întoarcerea la Domnul. Păcatul nemărturisit rămâne neiertat.

D. Durerea resimţită de Ieremia pentru Ierusalim

Asistăm în acest punct la o revenire la tema suferinţelor lui Ieremia şi ale poporului. Dumnezeu îi urmărise şi-i ucisese fără milă, Se izolase de rugăciunile lor şi-i făcuse de ocară în faţa întregii lumi (v. 43-45). Toţi duşmanii lor şi-au bătut joc, în timp ce poporul lui Dumnezeu a avut pane de frică, pericole şi nimicire. Pustiirea poporului său l-a făcut pe profet să plângă fără încetare (v. 46-51).

E. Rugăciunea profetului ca să fie izbăvit de vrăjmaşii lui

Hăituit ca o pasăre, lovit cu pietre şi aruncat într-o groapă, profetul a crezut că a sosit sfârşitul (v. 52-54). El s-a rugat fierbinte din adâncuri iar Dumnezeu i-a răspuns, spunându-i să nu se teamă (v. 55-57). Acum el îl roagă pe Domnul să vadă cum a fost el maltratat - răzbunarea, stratagemele, ocările, insultele, bârfa şi batjocurile la care a fost supus - şi să judece cauza lui. Neprihănirea cere pedepsirea, blestemarea, urmărirea şi nimicirea duşmanilor (v. 58-66). „O inimă acoperită cu un văl" (v. 65), ca în textul de la 2Corinteni 3:15 unde se spune: „Când se citeşte Moise. un văl le acoperă [evreilor] inima," nu se referă probabil la „împietrire, ci la legarea inimii, care aruncă în pierzare."

V. CONTRAST ÎNTRE TRECUTUL ŞI PREZENTUL ISRAELULUI

Profetul compară gloria de odinioară cu starea jalnică a Ierusalimului din acele zile. Templul este distrus, mamele îşi părăsesc copiii (v. 3, 4), oamenii mor de foame (v. 5), pedeapsa se prelungeşte (v. 6), prinţii nu se mai recunosc pe străzi (v. 7, 8), canibalismul predomină chiar între femeile milostive (v. 10) iar cetatea ce fusese considerată cândva de necucerit acum a căzut (v. 12). Toate acestea au fost cauzate de păcatele profeţilor ei... preoţilor şi poporului (v. 13-16). În zadar au aşteptat ajutor de la Egipt (v. 17). Babilonienii i-au împresurat dintr-odată (v. 18, 19) iar Regele Zede-chia, unsul Domnului, a fost prins (v. 20).

VI. PERSPECTIVA VIITORULUI -EDOMUL VA FI DISTRUS IAR IUDA VA FI RESTAURATĂ

Fiica Edomului s-a bucurat de căderea Ierusalimului, dar ea va fi pedepsită aspru iar păcatele i se vor da în vileag. Sionul va fi răscumpărat.

VII. RĂMĂŞIŢA APELEAZĂ LA ÎNDURAREA LUI DUMNEZEU, RUGÂNDU-L SĂ ADUCĂ REFACERE

În aceste versete oamenii deplâng condiţiile groaznice care s-au abătut asupra lor - costul ridicat al existenţei (v. 4); munca forţată (v. 5); asuprirea (v. 8); foametea şi pericolele (v. 9, 10); atrocităţile comise împotriva fecioarelor, prinţilor şi bătrânilor (v. 11, 12); greutăţile cu care sunt confruntaţi tinerii, băieţii şi bătrânii (v. 13, 14).

Din pricina tuturor acestor orori, bucuria lui Iuda a încetat, dansul s-a transformat în jale, cununa a căzut de pe capul ei iar Muntele Sion zace pustiu. Motivul pentru toate acestea este mărturisit: „Vai de noi, căci am păcătuit!"

În fine oamenii îl roagă pe Domnul să-i readucă la El însuşi, pentru ca să poată fi restauraţi şi reînnoiţi. Este interesant că în multe manuscrise ebraice versetul 21 se repetă după versetul 22, după câte se pare pentru ca astfel cartea să se încheie pe o notă de speranţă, iar nu de întristare.(O repetare similară pentru lecturi mai adecvate din sinagogă se întâlneşte la sfârşitul cărţilor Eclesiastul, Isaia şi Maleahi) De fapt, cum remarcă Keil, o înţelegere corectă a versetului 22 face inutilă această repetare:

Această concluzie este în deplină concordanţă cu tonul întregii cărţi Plângeri, în care plângerea şi rugămintea trebuie să continue până la capăt - dar nu fără un element de speranţă, deşi acesta nu se ridică la nivelul biruinţei înaripate, ci, cum se exprimă Gerlach, „abia pâlpâie de departe, ca luceafărul de dimineaţă printre nori, care nu risipeşte el însuşi umbrele nopţii, deşi vesteşte apropierea soarelui ce stă să răsară şi faptul că acestuia îi va aparţine biruinţa.

clickbible.org